

21.11.2024

Paikan päällä kuultavana
hallinto-oikeustuomari Mira Kallatsa

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Hallintovaliokunnan kokouskutsu 20.11.2024 / keskiviikko 04.12.2024 klo 11.15

Asia: HE 143/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Hallinto-oikeus pitää kannatettavana hallituksen esityksessä ehdotettua sääntelyn selkeyttämistä niin, että jo sovellettuja käytäntöjä esimerkiksi maahantulokiellon alkamisajankohdasta ja maahantulokiellon peruuttamisesta vahvistetaan lain tasolla. Niin ikään on periaatteellisesti kannatettavaa, että kolmansien maiden kansalaisten ja unionin kansalaisten kohtelua maahantulokiellon kestosta määrittäessä yhdenmukaistetaan.

Hallinto-oikeus yhtyy hallituksen esityksessä todettuun siitä, että ulkomaalaislakia uudistetaan samanaikaisesti useassa lakihankkeessa ja että muutosten yhteisvaikutuksia ja niiden mahdollisia vaikutusketjuja on tässä vaiheessa hyvin vaikea tunnistaa ja arvioida. Hallituksen esityksessä on todettu esityksen taloudellisten vaikutusten osalta seuraavasti: *"Esitetyillä muutoksilla kuten uusilla oleskeluluvan peruuttamisedellytyksillä ja erillisillä maahantulokieltopäätöksillä voi olla jonkin verran vaikutusta muutoksenhakuun hallintotuomioistuimiin ja hallintotuomioistuinten työmäärään. Edelleen hallituksen esityksen mukaan esimerkiksi määräaikainen maahantulokielto enintään 15 vuodeksi määrittäisiin todennäköisesti samoissa tilanteissa, joissa jo nyt määrätään maahantulokielto, eikä muutoksella siten olisi vaikutusta valitusten määrään hallintotuomioistuimiin. Oleskeluluvan peruuttaminen ja maahantulokiellon määrittäminen Suomen ulkopuolella oleskelevalle henkilölle on tarkoitettu soveltamisalaltaan kapeaksi, minkä vuoksi sillä ei olisi todennäköisesti juurikaan vaikutusta hallintotuomioistuinten toimintaan. Toisaalta hallintotuomioistuinten työmäärä voi lisääntyä, jos pidemmät säilyssäoloajat lisäävät uusintahakemusten ja uudistettujen täytäntöönpanokieltohakemusten määrää."* Hallinto-oikeus toteaa, että suurimmalla osalla ulkomaalaislakiin viime aikoina tehdyistä tai suunniteltavista uudistuksista sääntelyä on kiristetty tai on tarkoitus kiristää aiemmasta. Vaikka yksittäisten uudistusten soveltamisala olisi hallituksen esityksessä todettu tavoin tarkoitettu kapeaksi, yhdessä muiden muutosten kanssa hallintoviranomaisten

tekemien kielteisten päätösten määrä saattaa lisääntyä, minkä seurauksena hallinto-oikeuksien käsiteltäväksi tulevien valitusasioiden määrä voi käytännössä merkittävästi kasvaa. Lisäksi tämän esityksen mukaisista Suomen ulkopuolella oleville ulkomaalaisille tehtävistä oleskeluluvan peruuttamispäätöksistä ja erillisistä maahantulokiellon määräämistä koskevista päätöksistä tehtävät valitukset ohjautuisivat ulkomaalaislain forumsäännökset huomioon ottaen todennäköisesti Helsingin hallinto-oikeuden ratkaistaviksi. Edellä todettu huomioon ottaen on olennaista huolehtia siitä, että hallinto-oikeuksilla on riittävät resurssit ratkaista asiat viivytyksettä ja oikeusvarmasti työmäärien mahdollisesti kasvaessa.

Muilta osin hallinto-oikeudella ei ole lausuttavaa.

Lausunnon on valmistellut hallinto-oikeustuomari Mira Kallatsa.

Ylituomari

Ann-Mari Pitkäranta

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
Helsinki 00520
Puh.: 029 56 42000
S-posti: helsinki.hao@oikeus.fi
www.hehao.fi

